

RYHMÄMATKAPAKETIN LAADINTA HARTOLAN
KUNNALLE

LAHDEN AMMATTIKORKEAKOULU
Palveluiden tuottamisen ja johtamisen koulutusohjelma
Luonto- ja liikuntamatkailupalvelut
Opinnäytetyö
Syksy 2006
Miia Schildt

Lahden ammattikorkeakoulu
Palvelujen tuottamisen ja johtamisen koulutusohjelma

SCHILDT, MIIA Ryhmämatkapakettien laadinta Hartolan kunnalle

Luonto- ja liikuntamatkailun opinnäytetyö 25 sivua, 18 liitesivua

Syksy 2006

TIIVISTELMÄ

Tämän toiminnallisen opinnäytetyön tarkoituksena on laatia Hartolan kunnalle ryhmämatkapaketti, jonka avulla kuntaa voidaan markkinoida. Tarkoituksena on luoda myös toimiva malli ryhmämatkapakettien laadinnasta ja siinä huomioitavista asioista

Hartolan kuntaan ja sen yrittäjiin on tutustuttu haastatteluiden ja tutustumiskäyntien avulla.

Ryhmämatkapaketilla tarkoitetaan isommalle ryhmälle valmiiksi suunniteltua pakettia, jonka asiakas etukäteen varaa.

Avainsanat: Ryhmämatkapaketti, Hartola, ideointi, tuotteistaminen, testaus, hinnoittelu, markkinointi ja myynti

Lahti University of Applied Sciences
Faculty of tourism and Hospitality

SCHILDT, MIIA Creating a travelling package for groups to the
community of Hartola.

Degree programme on tourism management thesis, 25 pages, 18 appendix

Autumn 2006

ABSTRACT

The aim of this functional thesis is to create a package for the use of traveling groups. The thesis was assigned by the community of Hartola. The package is also suppose to be a model for creating new packages and an example of what should be considered in creating new packages.

This thesis has been made on the bases of excursions to entrepreneurs in Hartola and on interviews of Hartola experts.

A traveling package for groups means in this context that is booked beforehand and that consists of different kinds of communities.

Key words: Grouptraveling package, Hartola, to compose, testing, price fixing, sales and marketing

SISÄLLYSLUETTELO

1.	JOHDANTO	1
2.	HARTOLA	2
3.	HAASTATTELUT JA TUTUSTUMISKÄYNNIT	3
	3.1 Hartolan kunnan kanslisti Jaana Jokisen haastattelu Hartolassa	
	13.12.2004	3
	3.2 Kehityspäällikkö Sanna Hiltusen haastattelu Lahdessa 27.12.2004.....	4
	3.3 Tainion Virran Oppaat oy:n Hannele Heinosen haastattelu 7.1.2005	5
	3.4 Tutustuminen Peltosen Torppa-ravintolaan, haastateltavana Anne Peltonen	5
	3.5 Tutustuminen Panimo-Ravintola Sahtikrouviin ja Krouvin lavaan 7.1.2005	6
	3.6 Tutustuminen käsityökeskus Helinään 7.1.2005	6
	3.7 Tutustuminen Hartolan kirkkoon 12.1.2005.....	6
	3.8 Tutustuminen tehtaanmyymälä Armadilloon 12.1.2005	7
	3.9 Itä-Hämeen museonhoitaja Vesa Järvisen haastattelu ja tutustuminen Itä- Hämeen museoon ja Linna-Hotelliin 12.12.005.....	7
	3.10 Tutustuminen Tollinmäen kartanoon 12.1.2005.....	8
	3.11 Tutustuminen Hotilan myllyyn 12.1.2005.....	8
4.	RYHMÄMATKAPAKETTIT.....	8
	4.1 Ryhmämatkapakettien suunnittelu.....	9
	4.1.1 Ideointi.....	10
	4.1.2 Tuotteistaminen	11
	4.1.3 Testaus	11
	4.1.4 Hinnoittelu	12
	4.1.6 Markkinointi ja myynti.....	14
	4.1.7 Toteuttaminen, palaute ja kehittäminen.....	15
	4.2 Kohde-esittelyt.....	15
	4.2.1 Itä-Hämeen museo	15
	4.2.2 Linna-hotelli	17
	4.2.3 Ekon kartano	17
	4.2.4 Käsityökeskus Helinä	17
	4.2.5 Tehtaanmyymälä Armadillo	18
	4.2.6 Peltosen Torppa / Peltosen Farmiravintola.....	18
	4.2.7 Koskipään kartanon entinen Mylly.....	19

5.	RYHMÄMATKAPAKETTI EHDOTUKSET.....	20
	5.1 Paketti 1	20
	5.2 Paketti 2	20
	5.3 Hinnoittelu paketti 1	21
	5.4 Hinnoittelu paketti 2	22
	5.5 Minimi ja maksimihenkilömäärät.....	23
	5.6 Ryhmämatkapaketin myynti.....	23
	5.7 Ryhmämatkapaketin markkinointi	24
6.	OPINNÄYTETYÖPROSESSI.....	24
	Työn arviointi	24
	LÄHTEET	25
	LIITTEET	26

1. JOHDANTO

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena on rakentaa Hartolan kunnalle toimiva ryhmämatkapaketti, jolla voidaan markkinoida kuntaa ja saada sille tunnettuutta. Kunnan toiveena on ryhmämatkapaketin avulla saada lisää matkailijoita kuntaan. Opinnäytetyön tarkoituksena on myös luoda kunnalle toimiva malli ryhmämatkapaketin rakentamisesta ja siinä huomioitavista asioista, mahdollisten uusien pakettien luomista varten.

Idea toimeksi annosta lähti kunnan tarpeesta. Hartolan kunnalla ei ole yksin matkailuasioista vastaavaa henkilöä vaan työt on jaettu kahden kanslistin kesken, hoidettaviksi heidän omien töidensä ohella ja heillä ei näin ollen ole mahdollisuutta suunnitella kunnalle paketteja. Matkailuasioista kunnassa tällä hetkellä vastaavat kanslistit Jaana Jokinen sekä Heli Saarto. Hartolan matkailu markkinointi tapahtuu pääasiallisesti erilaisissa tapahtumissa sekä kunnan omien Internet-sivujen kautta.

Ryhmämatkapaketilla tarkoitetaan isommalle ryhmälle suunnattua matkapakettia, joka koostuu useamman eri yrityksen tarjoamista palveluista. Paketin kohteet ovat ennalta määrättyjä, tosin osa kohteista voi olla vaihtoehtoisia ja asiakaan itse valittavissa. Ryhmämatkapaketti on etukäteen varattava. Ryhmämatkapaketti ei sisällä kuljetusta eikä majoitusta. Opinnäytetyö ja ryhmämatkapaketti on tehty haastatteluiden ja alueeseen tutustumisen perusteella.

Hartolan kunnalla ei ollut valmiina kohderyhmää, jolle he olisivat halunneet paketin suunniteltavan. Kunta tarjoaisi mielellään palveluita kaiken ikäisille matkailijoille, mutta opinnäytetyön laajuuden vuoksi kohderyhmä rajattiin. Suomen ikärakenne on muuttumassa ja tulevaisuuden potentiaalinen kohderyhmä paketeille ovat eläkeläiset. Heillä on sekä aikaa että rahaa tehdä matkoja.

Alueellisesti ryhmämatkapaketin asiakkaita ovat lähimmän parin sadan kilometrin säteellä sijaitsevat eläkeläiset. Mikäli matkan kesto Hartolaan kestää yli kaksi tuntia, paketin toteutus kestää noin kahdeksan tuntia. Tällöin päivästä tulee aivan liian pitkä, jotta mielenkiinto kohteisiin säilyisi loppuun asti.

2. HARTOLA

Hartolan kunta on noin 3800 asukkaan kunta, joka kuuluu Etelä-Suomen lääniin ja Päijät-Hämeen maakuntaan. Erikoista Hartolassa on, että se julistautui kuningaskunnaksi kunnanhallituksen päätöksellä vuonna 1987. Hartola on Suomen ainoa kuningaskunta. Kuningaskunnaksi julistautuminen on asia, josta Hartolan kunta tunnetaan, vuosittain järjestettävien Hartolan markkinoiden lisäksi. Hartola on tunnettu myös kirjailija pitäjänä, sieltä ovat lähtöisin tai siellä ovat elämänsä aikana vaikuttaneet sellaiset merkittävät kirjailijat kuten Maila Talvio, Uuno Kailas, Lauri Pohjanpää sekä Mika Waltari. Kirjailijoista Talvio sekä Kailas ovat syntyneet Hartolassa ja Pohjanpää ja Waltari ovat jossain vaiheessa elämänsä asuneet kunnassa. Kunnan alueella toimii myös Purnuvuoren laskettelukeskus, joka on useamman vuoden hiljaiselon jälkeen aloittanut tänä talvena toimintansa uudestaan.

Hartolan kuningaskunta nimitys perustuu vanhoihin tapahtumiin. Kunta halusi itsenäistyä Suur-Sysmästä. Adolf Tandefelt alkoi ajaa asiaa ja Ruotsin kuningas Kustaa III julisti Hartolan itsenäiseksi kirkkoherrakunnaksi Kustaa Adolfin pitäjäksi 31.8.1784. Perimätiedon mukaan Kustaa IV Adolf vieraili Hartolassa 1802. Tästä todisteena on Itä-Hämeen museossa oleva kuninkaan tuoli. Näillä perusteilla kunta julistautuikin kuningaskunnaksi 1987.

3. HAASTATTELUT JA TUTUSTUMISKÄYNNIT

Suoritettujen haastatteluiden tarkoituksena oli luoda kuva Hartolan kunnasta ja sen tarjoamista palveluista. Hartolan kunnalla ei ollut tarjota päivitettyä versiota kunnan tarjoamista palveluista, joten kaikki tiedot koottiin haastattelemalla. Haastattelut suoritettiin kolmen eri päivän aikana. Haastatteluiden avulla oli tarkoitus myös kartoittaa Hartolan yrittäjien sopivuutta osaksi ryhmämatkapakettia. Kohdevaihtoehtoja rajattiin ensin Jaana Jokisen, Hannele Heinosen ja Sanna Hiltusen suositusten perusteella ja myöhemmin yrityksiin tutustuminen auttoi kohteiden valinnassa.

3.1 Hartolan kunnan kanslisti Jaana Jokisen haastattelu Hartolassa 13.12.2004

Ensimmäisen haastattelun tarkoituksena oli selvittää kunnan tavoitteita ryhmämatkapaketin suhteen. Kunnan ainoat tavoitteet matkapaketin suhteen olivat matkailijoiden saaminen kuntaan, yrittäjien yhteistyö ja verkostoitumisen lisääminen sekä se, että paketti olisi ympärivuotisesti käytettävissä. Kohderyhmää kunta ei ollut miettinyt etukäteen, todennäköisin asiakasryhmä olivat eläkeläiset.

Ryhmämatkapaketin kohdevaihtoehtoiksi Jokinen ehdotti kirkkoa, kartanoita, käsityökeskus Helinää sekä työttömien kynttiläpajaa. Hartolassa järjestetään Hartolan markkinat kerran vuodessa. Haastattelussa käytiin läpi kunnan alueella toimivia ravitsemus- ja majoitusyrityksiä. Jokinen antoi lisää tietoa henkilöistä, joiden haastattelujen avulla opiskelijalla olisi mahdollisuus tutustua Hartolan kuntaan ja sen tarjontaan paremmin. Mainittuja henkilöitä olivat Tainion Virran Oppaiden Hannele Heinonen ja Itä-Hämeen matkailun Vesa Järvinen.

Hartolan alueen matkailupalveluyrittäjät eivät Jokisen mukaan ole yhteistyössä keskenään. Kunnalta vaaditaan mutta ei osata itse tehdä mitään. Suurin osa alueen matkailuyrittäjistä ei ole päätoimisia matkailualan yrittäjiä, vaan he tekevät toimintaa päätoimen ohella. Kunta pyysi opiskelijaa myös kyselemään yrittäjien halukkuutta myydä ryhmämatkapakettia ja toimia koordinaattorina ryhmämatkapakettiin liitettyjen yritysten välillä.

Haastattelun pohjalta päätettiin suunnitella 1-2 pakettia, joiden avulla kunnalla olisi valmiudet rakentaa uusia paketteja.

Jokisen mukaan Hartolan alueella oli yritetty toteuttaa kartanokierrosta samaan tyyliin kuin naapurikunnassa Sysmässä, paketti ei vain ollut ottanut ”tuulta alleen”. Näin ollen päätettiin kartoittaa alueen kartanot ja niiden toimivuus ryhmämatkapaketin suhteen.

3.2 Kehityspäällikkö Sanna Hiltusen haastattelu Lahdessa 27.12.2004

Kehityspäällikkö Sanna Hiltunen on työskennellyt Hartolan kunnan matkailupalveluasioissa projektituotoisesti muutamia vuosia sitten. Haastattelun tarkoituksena oli kartoittaa alueen matkailijoita sekä alueen yrittäjiä.

Sanna Hiltusella oli hyvä tietopohja alueen yrittäjistä ja hänen avullaan koottiin lista alueen sen hetkisistä yrittäjistä ja niiden tarjoamista palveluista. Hän suositteli ottamaan yhteyttä Vesa Järviseen. Hiltusen mukaan Itä-Hämeen museolla oli valmispaketti Hartolan alueen kirjailijakierrokseen.

Kartanoista kysyttäessä hän suositteli ottamaan yhteyttä Juhani Laurilaan, joka oli ostanut idyllisen Tollinmäen kartanon ja suunnitteli sen käyttöön ottoa matkailullisesti. Alueella sijaitsevia kartanoita Tollinmäen lisäksi ovat Itä-Hämeen museo sekä Ekonkartano.

Hiltusen mielestä Hartolan kunnan kannalta viisas ratkaisu olisi tehdä yhteistyötä toisten kuntien ja matkailuorganisaatioiden kanssa. Mikäli pakettia markkinoitaisiin esimerkiksi Lahden Matkailussa, saisi paketti varmasti enemmän käyttäjiä kuin kunnan omilla markkinointikeinoilla.

3.3 Tainion Virran Oppaat oy:n Hannele Heinosen haastattelu 7.1.2005

Hannele Heinosen Hartolan ja sen lähialueiden tuntemus oli erittäin laaja. Hänellä oli selkeästi usean vuoden kokemus matkailun tilasta Hartolan seudulla. Haastattelussa käytiin läpi Hartolan kunnan tarjoamia potentiaalisia ryhmämatkapakettiin liitettäviä yrityksiä sekä mahdollisia teema vaihtoehtoja. Heinosen antamia teemavaihtoehtoja olivat musiikki, kartanot ja kulttuuri.

Alueen yrittäjistä Heinonen suositteli huomioimaan pitkälti samat yrittäjät kuin Hiltunen ja Jokinen. Hänen haastattelunsa pohjalta oli kuitenkin mahdollista luoda laajempi kuva Hartolan matkailullisesta tarjonnasta kokonaisvaltaisesti.

3.4 Tutustuminen Peltosen Torppa-ravintolaan, haastateltavana Anne Peltonen 7.1.2005

Peltosen Torppa on tilausravintola, joka sijaitsee Hartolan kunnan Sysmän puoleisella laidalla. Hartolan keskustasta ravintolaan tulee matkaa vajaa kymmenen kilometriä. Torpan toimintaa ohjaavat Anne Peltonen sekä hänen miehensä.

Ravintolan asiakaskapasiteetti on noin 100 henkilöä. Määrä vaihtelee tilojen muunneltavuuden ansiosta. Ravintolan ruokailutilat sijaitsevat pääasiallisesti päärakennuksessa, mutta kesäisin on käytössä myös erillinen piharakennus. Ravintola toimii ympärivuotisesti, mutta sesonkiaikaa yritykselle on kesä. Tällöin siellä järjestetään erilaisia juhlia, kuten esimerkiksi häitä.

3.5 Tutustuminen Panimo-Ravintola Sahtikrouviin ja Krouvin lavaan 7.1.2005

Panimo-ravintola Sahtikrouvi ja Krouvin lava sijaitsevat Kalhonkylällä vajaa kymmenen kilometriä Hartolan keskustasta. Yrityksen toimintaan kuuluu ravintola- sekä majoitustoimintaa. Ravintola tiloina ovat Krouvin lava sekä Pajapub. Yöpymiseen on varattuna aittamajoitusta. Yrityksen liikeidean ei kuitenkaan katsottu sopivan suunniteltavan ryhmämatkapaketin ideaan eikä sitä voitu toimivalla tavalla liittää osaksi ryhmämatkapakettia.

3.6 Tutustuminen käsityökeskus Helinään 7.1.2005

Käsityökeskus Helinä sijaitsee Hartolan keskustassa. Käsityökeskuksessa myydään erilaisia käyttötarvikkeita sekä matkamuuistoja. Kaikki käsityökeskuksen tiloissa myytävät tavarat ovat kotimaisia tuotteita. Samoissa tiloissa myymälän kanssa sijaitsee käsityöpaja, jossa on useita kangaspuita ja ne ovat hartolalaisten vapaassa käytössä.

3.7 Tutustuminen Hartolan kirkkoon 12.1.2005

Hartolan nykyinen uusi kirkko on rakennettu vuosina 1911-13. Sen suunnitteli arkkitehti Josef Stenbäck, joka toimi urakoitsijana käyttäen apuna rakennusmestaria. Kerrotaan, että osa kirkon rakennuskivistä on louhittu kirkon paikalta, osa Ylemmäisten kylästä. Kirkko on uusgotiikan ja jugend-tyylin vaikutteita sulattanut kansallisromantiikan tyylinen graniittikirkko. Vuosituhannen vaihteessa Hartolan Seurakuntaan kuului noin 3500 jäsentä. Kirkko sijaitsee aivan Hartolan keskustassa.

Kirkon liittämistä ryhmämatkapakettiin harkittiin, koska ryhmämatkapakettien teemaksi oli muodostumassa historia ja kulttuuri. Eri kohteiden väliltä valittaessa päätettiin kirkko kuitenkin jättää pois, koska muiden pakettiin liitettävien kohteiden katsottiin olevan kiinnostavampia kuin kirkko.

3.8 Tutustuminen tehtaanmyymälä Armadilloon 12.1.2005

Armadillo Oy perustettiin 1993 Hartolaan. Yritys valmistaa laadukkaita neuleita sekä naisille että miehille 100 prosenttisesti merinovillasta ja puuvillasekoitteisista langoista. Tuotteita myydään vähittäiskaupoissa ympäri Suomen. Tehtaanmyymälästä saa lisäksi mittatilauspalvelua. Armadillo Oy valmistaa neuleita yrityksille liikelahjoiksi. Myös golfseuroille tuotteet ovat tuttuja. Malliston suunnittelussa yritys käyttää ulkopuolista designeriä. Tuotannosta vastaa toimitusjohtaja Inga Huilla ja neulonnasta sekä koneista Olavi Huilla.

Armadillo on Hartolan keskustan tuntumassa sijaitseva tehtaanmyymälä, jossa on myytävänä neulevaatteita, farkkuja, raitapaitoja sekä liinoja. Myynnissä olevista tuotteista tehtaassa valmistetaan neulevaatteet. Tehtaan omistavat Inga ja Olavi Huilla.

3.9 Itä-Hämeen museonhoitaja Vesa Järvisen haastattelu ja tutustuminen Itä-Hämeen museoon ja Linna-Hotelliin 12.12.2005

Itä-Hämeen museo, Linna-Hotelli ja Vesa Järvinen olivat kaikki saaneet kannatusta ryhmämatkapaketin suhteen aiemmilta haastateltavilta. Haastattelu sekä tutustumiskäynnit vahvistivat kannatuksen ja keuhut aiheellisiksi. Museon ja hotellin tilat sijaitsivat keskeisellä paikalla ja olivat miljöiltään idylliset kaavailtujen pakettien suhteen. Vesa Järvisen haastattelu osoitti hänen tietopohjansa ja Hartola tuntemuksensa erittäin laajaksi.

3.10 Tutustuminen Tollinmäen kartanoon 12.1.2005

Tollinmäen kartano sijaitsee alle kymmenen kilometrin päässä Hartolan keskustasta. Omistaja Juhani Jokinen on aloittelemassa liiketoimintaa kartanossa ja hänen näkemyksensä erosivat suunnitellusta ryhmämatkapaketista suuresti. Jokisen visio kartanon käytöstä keskittyisi erilaisten juhlien, näytelmien sekä konserttien järjestämiseen kartanon tiloissa. Näin ollen yrityksen käyttömahdollisuudet paketeissa minimoituivat ja ajatus sen liittämistä ryhmämatkapakettiin päätettiin unohtaa.

3.11 Tutustuminen Hotilan myllyyn 12.1.2005

Myllyn omista Matti Stylman. Mylly on Koskipään kartanon vanha mylly ja se on saanut myllyoikeuden jo vuonna 1794. Tämä alkuperäiseltä tyypiltään oleva ratasmylly on harvinaisuus Suomessa, sillä harva jäljellä olevista myllyistä on enää toiminnassa. Tämä mylly kuitenkin tuottaa sähköä omistajilleen. Mylly sijaitsee Hotilan kylässä, jonne on matkaa Hartolan keskustasta vajaa kymmenen kilometriä.

4. RYHMÄMATKAPAKETTIT

Ryhmämatkapaketilla tarkoitetaan isommalle ryhmälle suunnattua matkapakettia, joka koostuu useamman eri yrityksen tarjoamista palveluista. Paketin kohteet ovat ennalta määrättyjä, tosin osa kohteista voi olla vaihtoehtoisia ja asiakaan itse valittavissa. Ryhmämatkapaketti on etukäteen varattava. Ryhmämatkapaketti ei sisällä kuljetusta eikä majoitusta.

Matkailija, joka käyttää ohjelma- tai opaspalveluita pyrkii matkallaan useimmiten saamaan uusia kokemuksia tai elämyksiä. Elämyksen voidaan ajatella olevan jokaiselle ihmiselle erilainen, henkilökohtainen.

Ryhmämatkapaketin/valmismatkan tarkoituksena onkin siis täyttää asiakkaan tarve saada kokea elämys. Paketti/matka tarvitsee siis jonkin osatekijän joka tekee matkasta elämyksen. Pakettia suunniteltaessa tämä asia on huomioitu.

Kohderyhmän ollessa eläkeläiset paketin/matkan suunnittelijat yrittivät asettautua eläkeläisen asemaan ja kuvitella mikä tapahtuma Hartolassa voisi heidän mielestään täyttää elämyksen tunnusmerkit. Elämyksen määritteenä on käytetty Elämysteollisuuden osaamiskeskuksen määritelmää positiivinen, muistijäljen jättävä, yleensä ainutlaatuinen ja henkilökohtainen kokemus.

Elämyksenä matkapaketin suunnittelijat pitivät kokemusta vanhalla myllyllä. Vanhan myllyn ympäristö on erittäin idyllinen ja sieltä asiakkaiden on tarkoitus saada itselleen ikimuistoisia kokemuksia ja muistoja. Asiakkaat saavat myllyltä mukaansa varapäreen, jonka myllynisäntä heille paikan päällä valmistaa..

4.1 Ryhmämatkapakettien suunnittelu

Hyvä tuote on sellainen, johon tuottaja, asiakas sekä muut toimittajatahot ovat tyytyväisiä(Verhelä & Lacman, 2003, 74). Palveluiden tuottaminen eroaa muiden konkreettisten tavaroiden tuottamisesta oleellisesti siinä, että palvelutuotetta ei voida varastoida. Tuote kulutetaan samalla kertaa kun se tuotetaan. Näin ollen asiakkaan tyytyväisyys tuotteeseen muodostuu vasta kun hän on kuluttanut tuotteen. Tuottajalle tuotteesta muodostuu hyvä tuote, kun se on liiketaloudellisesti kannattava.

Matkailupalvelun suunnitteluprosessi voidaan jakaa useaan eri osaan. Tässä opinnäytetyössä on käytetty seuraavaa mallia. (Verhelä & Lackman, 2003, 76.)

- IDEOINTI
- TUOTTEISTAMINEN
- TUOTTEEN TESTAUS
- HINNOITTELU
- MARKKINOINTI JA MYYNTI
- TOTEUTTAMINEN
- PALAUTE JA KEHITTÄMINEN

4.1.1 Ideointi

Uutta tuotetta ideointiin aluksi toimeksiannon pohjalta ja siitä eteenpäin suoritettujen haastatteluiden ja tutustumiskäyneiltä saatujen tietojen perusteella. Heti alussa kartoitettiin kohderyhmää ja heidän tarpeitaan, odotuksiaan ja toiveitaan. Kohderyhmän ajateltiin haluavan tutustua johonkin vanhaan ja kulttuurisesti mielenkiintoiseen. Ryhmämatkapaketin keston ajateltiin asiakkaiden toiveissa olevan kestoltaan päivän, yöksi heidän katsottiin haluavan kotiin.

Suurimpana apuna ideoinnissa olivat suoritettut haastattelut. Niiden pohjalta käytiin läpi erilaisia teemavaihtoehtoja sekä niihin sopivia yrityksiä.

4.1.2 Tuotteistaminen

Tuotteistaminen perustuu jossain kohteessa olemassa oleviin resursseihin, paikkaan tai kulttuuriin liitettäviin vetovoimatekijöihin, joiden avulla voidaan luoda edellytykset elämysten syntymiseen. (Boxberg & Komppula, 2002)

Tuotteistamisessa on yleensä kyse uusien tuotteiden kehittämisestä, mutta tuotteistaminen voi olla myös olemassa olevien tuotteiden kehittämistä.

Tuotekehityksen syitä ovat haluttu myynnin kasvu, markkinatilanteen muutos ja siihen suhtautuminen, asiakkaiden kulutustottumukset ja/tai niiden muuttuminen sekä kilpailutilanne. Matkailussa tuotteistamisella pyritään luomaan maksullisia mahdollisuuksia kokea elämyksiä.

Opinnäytetyön tuotteistamisessa pyrittiin mahdollisimman hyvin täyttämään kohderyhmän tarpeet, odotukset ja toiveet. Suurin osa Hartolan tarjoamista ryhmämatkapakettiin liitettävistä kohteista oli jo tuotteistanut palvelunsa. Nämä havaittiinkin toimiviksi kokonaisuuksiksi. Kierros myllyllä sekä kierros Ekon kartanon mailla olivat tuotteistamattomia vaihtoehtoja. Yrittäjät kuitenkin hoitivat tuotteistuksen itse.

4.1.3 Testaus

Ennen uuden tuotteen tai palvelun käyttöönottoa on se hyvä testata koeryhmän kanssa. Testauksella selvitetään tuotteen tai palvelun mahdolliset puutteet ja epäkohdat. Koeryhmän on hyvä olla täysin ulkopuolisia ihmisiä, jotka osaavat asettua tuotteen tai palvelun kohderyhmän asemaan ja optimistisesti ja realistisesti tutkia ja analysoida testattavaa tuotetta tai palvelua.

Ryhmämatkapakettia oli tarkoitus testata Lahden Ammattikorkeakoulun oppilailta, mahdollisesti kokous- ja kongressi tai hotelli- ja ravintola-alan suuntautumisvaihtoehdoista. Opiskelijat kuitenkin laskivat testauksesta aiheutuvia kustannuksia ja totesivat niiden nousevan liian suuriksi ja näin ollen testauksesta luovuttiin.

4.1.4 Hinnoittelu

Tuotteen hintaan vaikuttavat useat eri tekijät. Tuotteen hintaa ajateltaessa lähtökohtana on, että tuotteesta saatu tuotto kattaa siitä aiheutuneet kustannukset. Toisaalta, jotta tuotteen ja yrityksen elinkaari jatkuu, tulee tuotteen myynnistä saada myös voittoa.

Ryhmämatkapaketin osalta siihen kuuluvat yritykset ovat omalta osaltaan hinnoitelleet jokainen omat tuotteensa. Osa tuotteen osista oli hinnoiteltu jo valmiiksi ja osa hinnoiteltiin vain ryhmämatkapakettia varten. Esimerkiksi kierrosta myllyllä ei ollut aiemmin myyty samanlaisessa tarkoituksessa. Hartolan kunnan rahallisena tavoitteena on pääasiallisesti kattaa tuotteen myynnistä aiheutuneet kustannukset.

Hinta vaikuttaa usein myös tuotteen asemaan markkinoilla. Tuotteen hinta määrittää sille arvon ja toimii sen mittarina. Asiakkaan katsoessa tuotteen hintaa, olettaa asiakas usein korkean hinnan merkitsevän myös korkeaa laatua. Toisaalta taas alhainen hinta laskee tuotteeseen kohdistuneita odotuksia. Tuotteen hinnan ollessa liian korkea vaikuttaa se markkinoilla tapahtuvaan kilpailuun myyntiä ehkäisevästi. Mikäli hinta puolestaan on liian matala, ehkäisee se taas osaltaan toisten yritysten pärjäämistä markkinoilla, mikäli ne eivät pysty samaan edulliseen hintatasoon.

Hinta vaikuttaa tuotteen myynnistä saataviin tuottoihin sekä tuotteen myyntimääriin. Mikäli tuotteen hintaa nostetaan, saattaa se osaltaan vähentää myyntimäärää. Toisaalta taas mikäli tuotteen hintaa lasketaan myynnin määrä saattaa kasvaa, mutta taas kannattavuus saattaa huonontua.

Kohderyhmä vaikuttaa myös osaltaan tuotteen hintaan. Toiset kohderyhmät ovat valmiita maksamaan tuotteesta enemmän kuin toiset. Hartolan kunnalle suunnitellussa ryhmämatkapaketissa kohderyhmänä olivat eläkeläiset.

Kohderyhmällä on käytettävissään aikaa sekä rahaa, mutta he eivät välttämättä ole valmiita maksamaan tuotteesta korkeaa hintaa. Heillä on myös tietynlaisia oletuksia hinnan suhteen, esimerkiksi oletuksena on yleisesti että matkanjohtaja ja kuljettaja pääsevät nauttimaan tuotteesta ilman kustannuksia. Tämä onkin huomioitu paketissa.

Hinnoittelupolitiikka on myyjän tietoisesti valitsema tuotteelle määritelty hintataso suhteessa markkinoilla oleviin kilpaileviin tuotteisiin. Hinnoittelu politiikka voidaan jakaa karrikoidusti kolmeen eri osaan, kermankuorinta- ja imagohinnoitteluun, vakiohinnoitteluun sekä penetraatio- ja volyyminhinnoitteluun. Kermankuorinta- ja imagohinnoittelu käytetään usein, kun on kyse uudesta tuotteesta ja kun tuotteelle ei heti alussa toivota suurta asiakaskapasiteettia. Tätä hinnoittelulajia käytetään myös usein, kun tuotteesta tai/ja palvelusta halutaan luoda positiivinen ja korkealaatuinen kuva.

Vakiohinnoittelulla tarkoitetaan tietynlaista keskihinnoittelua. Pääasiallinen hinnan määrittäjä onkin yleinen hintataso sekä kovimmat kilpailijat. Tätä hinnoittelupolitiikkaa käytettäessä hintaa ei pidetä suurimpana kilpailukeinona tuotetta tai palvelua myydessä. Yleisesti ottaen mitä kauemmaksi yleistä hintatasoa mennään, kumpaan tahansa suuntaan, sitä tärkeämmäksi kilpailukeinoksi hinta kyseisen tuotteen osalta muuttuu.

Penetraatio- ja volyymihinnoittelusta puhuttaessa käytetään alhaista hintaa kilpailukeinona. Tällöin panostetaan enemmän suuriin myyntimääriin. Tällaista hinnoittelupolitiikka käytetään usein tuotaessa markkinoille uusi tuote, joilla on paljon kilpailijoita. Tuotteen alhaisella hinnalla saadaan asiakkaat kiinnostumaan kyseessä olevasta tuotteesta. Asiakkaiden tottuessa alhaiseen hintaan, on tuotteen hintaa vaikea yrittää nostaa enää myöhemmin.

Hartolan kunnalle suunnitellun ryhmämatkapaketin hinnoittelussa pyrimme tukimaan markkinoiden hintatasoa. Tehtävä oli kuitenkin suhteellisen hankala, sillä täysin samanlaista tuotetta ei markkinoilta löytynyt. Ryhmämatkapaketin hinnoittelussa onkin käytetty keskihinnoinnittelun sekä volyymihinnoittelun välimaastoa. Hartola on suurelle yleisölle suhteellisen tuntematon paikkakunta, tai sitä pidetään sinä pienenä paikkana jonka ohi ajetaan mentäessä Jyväskylään. Hartolan kunnalla ei myöskään ollut suuria rahallisia tavoitteita ryhmämatkapaketin tuottavuuden suhteen ja suurin osa ryhmämatkapakettiin liitettävistä tuotteista on hinnoiteltu alakanttiin, näin hinnasta muodostui suhteellisen alhainen.

4.1.6 Markkinointi ja myynti

Markkinointi on asiakaslähtöinen toimintatapa, jonka avulla luodaan yritykselle kilpailuetu, viedään hyödykkeet markkinoille ostohalua synnyttäen sekä luodaan ja ylläpidetään molempia osapuolia tyydyttäviä, kannattavia asiakassuhteita. (Bergström & Leppänen, 2001, 15).

Tuotteen ollessa valmis markkinoille täytyy sille kehitellä sopivat työkalut myyntiä ja markkinointia varten. Ryhmämatkapaketin myyntiä varten sopivia työkaluja ovat erilaiset esitteet sekä nykypäivänä Internet. Ryhmämatkapaketin myynnin suorittaa Hartolan kunta.

4.1.7 Toteuttaminen, palaute ja kehittäminen

Ryhmämatkapakettien toteuttaminen jää kokonaan kunnan suoritettavaksi. Heillä on käytössään valmis paketti, jota voi heti alkaa markkinoida ja myydä.

Palautteen kerääminen ja tuotteen kehittäminen ovat erittäin tärkeitä asioita.

Niiden avulla voidaan pidentää tuotteen elinkaarta. Palautetta tulee kerätä koko tuotteen toteuttamisen ajan sekä jälkikäteen joko suullisena tai kirjallisena. Paras tapa jälkikäteen kerättävän palautteen saamiseksi on henkilökohtaisen palautteen kerääminen. Palautetta voidaan kerätä kirjallisena lomakkeen avulla tai sähköisessä muodossa Internetin välityksellä. Ryhmämatkapaketin ollessa kyseessä on tärkeää, että palautetta kerätään jokaiselta siihen liitettävältä osa-alueelta.

4.2 Kohde-esittelyt

4.2.1 Itä-Hämeen museo

Itä-Hämeen museo sijaitsee Hartolan keskustassa. Museon tilat sijaitsevat useassa eri rakennuksessa ja alue on myös pinta-alaltaan laaja. Vaihtelevat näyttelyt sijaitsevat alueen päärakennuksessa. Erikoisuuksiin kuuluvat riippusilta ja tuulimylly. Kohteen vetonaulana toimii muun muassa itähämäläisen kirjailijan, Uno Kailaan muistolle omistettu peräkammari.

Museo on avoinna joka päivä kesäisin kello 11–18 ja talvisin 12–16. Ryhmille museon ovet aukeavat sopimuksen mukaan.

Aittarakennus ruokakelloineen on rakennettu 1820-luvun lopulla flyygelirakennukseksi vihreälle päärakennukselle. 1700-luvulla samalla kohdalla kellareiden päällä on sijainnut kartanon olutpanimorakennus, joka on purettu 1820-luvun alussa. Aitan keskiosassa on näyttelytila, muutoin aitta on säilytyskäytössä.

1700-luvun puolivälissä rakennetut olut- ja talouskellarit ovat alkuaan olleet keltaisen päärakennuksen ja kellareiden päällä sijainneen panimorakennuksen kellareina. Kellarit muodostavat tunnelin, koska 1820-luvulla kellareihin on rakennettu uloskäynti vihreän päärakennuksen käyttöön.

Tuparakennuksen pirttipääty eli haikutupa on 1600-luvulta. Haikutuvan eli väentuvan seinät ja katto ovat 1600-luvulta. Pirtti on kalustettu 1800-luvun itähämäläiseksi tuvaksi. Kartanon aikaan tupa on ollut palkollisten käytössä, kuten kuljettajan perheen asuntona. Rakennusta on jatkettu 1820-luvulla pehtorin asunnolla päärakennukseen päin ja samalla koko rakennus on saanut nykyisen ulkoasunsa, joka sointuu pihapiiriin muihin rakennuksiin. Pehtorin asunto on nykyisin museonhoitajan käytössä. Tuvan peräkamari on omistettu itähämäläisen runoilija Uno Kailaan (1901–1933) muistolle.

Kartanon 1880-luvulla rakennettuun ajokaluvajaan on sijoitettu kartanon vaunut ja itähämäläistä maatalousesineistöä. Luhankalaisella kirkkoveneellä on soudettu Tainionvirtaa pitkin presidentti Relanderia museon vihkijäisissä vuonna 1929. Luonnonharvinaisuus - pahkuramänty on kasvanut Hartolan Nokan kylässä.

Ryhmämatkapakettia suunniteltaessa museon katsottiin olevan osana pakettia sen kiinnostavuuden takia kohderyhmää ajatellen.

Liitteenä 1 on museoalueen kartta

4.2.2 Linna-hotelli

Linna-Hotelli on ainoa Hartolassa sijaitseva hotelli. Hotellissa on 100 paikkainen ravintola A-oikeuksilla. Linna-Hotelilla tarjoillaan päivittäin 12 € lounas seisovasta pöydästä. Ravintola salia on mahdollisuus varata isommille ryhmille tilauksesta. Hotellissa on 25 savutonta huonetta.

4.2.3 Ekon kartano

Ekon kartano toimii nykyään Itä-Hämeen opiston opetustiloina. Kartanon pihapiiri on kuitenkin säilynyt erittäin idyllisenä ja tämä onkin matkakohteena. Entisen Ekon kartanon maille perustettiin 1908 Itä-Hämeen kansanopisto. Kaksikerroksinen puinen opistorakennus on vuodelta 1923. Pihapiiriä rajaavat kaksi siipirakennusta ovat rungoiltaan 1700-luvulta samoin kuin kivinavetan vanhin osa. Ekon kartanon perustanut Tandefeltin suku oli yksi kotimaisista uusista aatelissuvuista.

4.2.4 Käsityökeskus Helinä

Käsityökeskus Helinä sijaitsee Hartolan keskustassa. Käsityökeskuksessa myydään erilaisia käyttötarvikkeita sekä matkamuiistoja. Kaikki käsityökeskuksen tiloissa myytävät tavarat ovat kotimaisia tuotteita. Samoissa tiloissa myymälän kanssa sijaitsee käsityöpaja, jossa on useita kangaspuita ja ne ovat hartolalaisten vapaassa käytössä..

Kyseinen yritys valittiin osaksi ryhmämatkapakettia sen mielenkiintoisen myyntivalikoiman takia. Sieltä asiakkaat voivat ostaa itselleen matkamuiistoja tai viedä tuliaisista tutuilleen.

4.2.5 Tehtaanmyymälä Armadillo

Armadillo Oy perustettiin 1993 Hartolaan. Yritys valmistaa laadukkaita neuleita sekä naisille että miehille 100 prosenttisesti merinovillasta ja puuvillasekoitteisista langoista. Tuotteita myydään vähittäiskaupoissa ympäri Suomen. Tehtaanmyymälästä saa lisäksi mittatilauspalvelua. Armadillo Oy valmistaa neuleita yrityksille liikelaajoiksi. Myös golfseuroille tuotteet ovat tuttuja. Malliston suunnittelussa yritys käyttää ulkopuolista designeria. Tuotannosta vastaa toimitusjohtaja Inga Huilla ja neulonnasta sekä koneista Olavi Huilla.

Armadillo on Hartolan keskustan tuntumassa sijaitseva tehtaanmyymälä, jossa on myytävänä neulevaatteita, farkkuja, raitapaitoja sekä liinoja. Myynnissä olevista tuotteista tehtaassa valmistetaan neulevaatteet. Tehtaan omistavat Inga ja Olavi Huilla.

Ryhmämatkapaketin asiakkaille yrityksellä on myytävien tuotteiden lisäksi tarjota kierros itse tehtaassa ja mahdollisuus nähdä vaatteiden valmistusta. Tehtaan tilat ovat tosin pienet, joten isoimmat ryhmät tulee jakaa kahtia. Kierroksella asiakkaille näytetään miten neulevaatteita valmistetaan. Kierroksen opastaa tehtaan työntekijä.

Armadillo valittiin osaksi paketteja, koska vaatteiden valmistuksen näkeminen ajateltiin pienimuotoisen elämyksen kokemisena. Tehtaanmyymälästä asiakkaat voivat myös tehdä tuliaisostoksia.

4.2.6 Peltosen Torppa / Peltosen Farmiravintola

Peltosen Torppa on tilausravintola, joka sijaitsee Hartolan kunnan Sysmän puoleisella laidalla. Hartolan keskustasta ravintolaan tulee matkaa noin xx kilometriä. Torpan toimintaa ohjaavat Anne Peltonen sekä hänen miehensä.

Ravintolan asiakaskapasiteetti on noin 100 henkilöä. Määrä vaihtelee tilojen muunneltavuuden ansiosta. Ravintolan ruokailutilat sijaitsevat pääasiallisesti päärakennuksessa, mutta kesäisin on käytössä myös erillinen piharakennus. Ravintola toimii ympärivuotisesti, mutta sesonkiaikaa yritykselle on kesä. Tällöin siellä järjestetään erilaisia juhlia, kuten esimerkiksi häitä.

Yrityksellä on tarjota ryhmille erilaisia ruokailuvaihtoehtoja (liite x). Ryhmämatkapaketin osaksi valittiin 10 €:n lounas sekä mahdollisuus hämäläiseen pitopöytään hintaan 16 €/ henkilö. Yritys valittiin osaksi pakettia sen mielenkiintoisen ja kattavan ruokalistan sekä yrityksestä kuulemiemme sekä omien kokemustemme perusteella. Valintaan vaikutti myös yrityksen idyllinen toimintaympäristö. Ryhmämatkapaketin osalta yrityksen onkin tarkoitus tarjota asiakkaille idyllinen ruokailupaikka lähellä luontoa.

4.2.7 Koskipään kartanon entinen Mylly

Myllyn omistaa Matti Stylman. Mylly on Koskipään kartanon vanha mylly ja se on saanut myllyoikeuden jo vuonna 1794. Tämä alkuperäiseltä tyypiltään oleva ratasmylly, on harvinaisuus Suomessa, sillä harva jäljellä olevista myllyistä on enää toiminnassa. Tämä mylly kuitenkin tuottaa sähköä omistajilleen. Mylly sijaitsee Hotilan kylässä, jonne on matkaa Hartolan keskustasta vajaa kymmenen kilometriä.

Myllykierrokseen kuuluu kierros myllyllä, omistajan valmistama päre sekä kahvitus Hartolan kyläyhdistyksen tarjoilemana. Myllyn omistajat ovat saaneet myllyn saneeraukseen rahoitusta EU:lta edellyttäen että myllyä esitellään halukkaille. Ryhmämatkapaketin asiakkaat ovatkin ensimmäisiä, joille myllyä esitellään etukäteen sovitusti. Omistajien mukaan myllyyn ja sen toimintaan on jo tutustunut joukko satunnaisia matkailijoita.

5. RYHMÄMATKAPAKETTI EHDOTUKSET

5.1 Paketti 1

Ensimmäinen paketti jakautuu neljään eri osaan. Ensimmäisessä osiossa asiakkaat pääsevät tutustuman Itä-Hämeen museoon. Siellä museonhoitaja Vesa Järvinen pitää opastetun kierroksen museon alueella.

Toisena osana on ruokailu ravintola Linna-Hotellissa. Siellä asiakkaat nauttivat lounaan seisovasta pöydästä.

Seuraavaksi asiakkaat pääsevät tutustumaan joko käsityökeskus Helinään tai sitten tehtaanmyymälä Armadilloon. Tämän asiakkaat päättävät jo paketin tilausvaiheessa, jotta yrittäjät pystyvät varautumaan asiakkaiden saapumiseen.

Viimeinen osa pakettia on tutustuminen Koskipään kartanon vanhaan myllyyn. Matkaa myllylle tulee vajaa kymmenen kilometriä Armadillon tehtaanmyymälästä. Tutustumiskierroksen pitää myllyn isäntä Matti Stylman. Isäntä näyttää asiakkailleen myös päreen valmistusta vanhoilla menetelmillä. Myllykierrokseen sisältyy myös pullakahvit, jotka Hartolan kyläyhdistys tarjoilee.

Ryhmämatkapaketin esite on liitteenä 2.

5.2 Paketti 2

Toinen paketti voidaan jakaa kolmeen osaan. Ensimmäinen osa koostuu tutustumisesta Itä-Hämeen museoon ja lähellä sijaitsevaan Ekon kartanoon. Museo ja kartano kierrokset opastaa museonhoitaja Vesa Järvinen. Kierroksen arvioitu kesto on noin xx tuntia.

Seuraavaksi ryhmä ruokailee Peltosen Torpalla noin xx kilometrin päässä Hartolan keskustasta. Siellä tarjoillaan lounas seisovasta pöydästä tai mikäli asiakas haluaa niin kuuden euron lisähintaan asiakkaat voivat nauttia hämäläisen pitopöydän antimista.

Ruokailun jälkeen asiakkaat siirtyvät tutustumaan vanhaan toiminnassa olevaan myllyyn. Myllyn toimintaa esittelee omistaja Matti Stylman ja kierroksen lomassa Hartolan kyläyhdistys tarjoilee kahvit. Isäntä valmistaa asiakkaille varapäreet, jotka he saavat mukaansa.

5.3 Hinnoittelu: paketti 1

Hartolan kunnalle suunniteltuun ryhmäpakettien hintaan vaikuttavia tekijöitä olivat erilaiset sisäänpääsymaksut, ruokailu ja muut virvoituskustannukset, opaskustannukset sekä paketin myyjälle aiheutuvien kustannusten kattamisesta aiheutuvat kustannukset. Tarkemmin määriteltynä kustannukset ovat Itä-Hämeen museon sisäänpääsy sekä opastettu kierros 2,5 €/ hlö, lounas seisovasta pöydästä 10 €/ hlö, opastettukierros myllyllä sekä kahvituisuolaisella tai makealla kahvileivillä 2 €/ hlö, opaspalvelut neljältä tunnilta 135 €. Näiden hintojen lisäksi myyntihinnan tulisi kattaa myös paketin myyjälle aiheutuvat kustannukset. Hinnoittelu liitteenä 3.

Tuotteiden kiinteät kustannukset muodostuvat sisäänpääsymaksuista, ruokailusta sekä kahvituksesta. Sisäänpääsymaksu Itä-Hämeen museoon on 2,5 € ja sisältää myös opastuksen Vesa Järvisen johdolla. Kierros Ekon kartanolla maksaa alle 21 henkilöltä kaksi euroa ja yli 21 henkilöltä yhden euron. Tämä on hinnoiteltu vain tätä tuotetta varten. Lounas Linna-Hotellilla maksaa 10 euroa henkilöä kohden. Peltosen Torpalla on mahdollista lounastaa normaalista seisovasta pöydästä 10 euron hintaan ja kuuden euron lisämaksusta asiakas saa ruokailla hämäläisestä pitopöydästä.

Muuttuvia kustannuksia pakettien suhteen ovat oppaiden palkkio sekä Hartolan kunnan perimä välityspalkkio. Oppaan hinta on 1-2 tunnilta 45€ ja lisätunnilta 25 €. Pakettien hinnoittelussa on ajateltu oppaiden mukana olon kestoksi neljä tuntia, jolloin hinnaksi muodostuisi 135€. Opaspalkkio jaetaan koko ryhmän kesken. Hartolan kunta ei halunnut ennalta määrätä katetuotto prosenttia tai tiettyä summaa, jonka tarkoituksena olisi tuottaa kunnalle voittoa sekä kattaa kunnalle aiheutuvat kustannukset.

Opaspalveluiden hinta riippuu siitä kuinka kauan opas on asiakkaiden mukana kierroksella. Keskimääräiseksi mukanaoloajaksi laskettiin noin 3,5-4 tuntia.

Hartolan kunnalle jäämäksi ”voitoksi” tuotteesta on ainoastaan laskettu pyöristys tasaisempaan summaan. Tästä johtuen kunnan saama rahamäärä vaihtelee ryhmäkoon mukaan.

5.4 Hinnoittelu paketti 2

Paketti 1:een nähden paketti 2:n eroja hinnoittelun suhteen ovat kierros Ekon kartanon pihamaalla 1 €/hlö (paketti 1:ssä sisältyi ruokailuun Linna-Hotellissa), Peltosen torpalla asiakkailta oli mahdollisuus valita myös kalliimpi lounas hintaan 16 €/hl.

Paketin hinnaksi muodostuu 25€/hl normaalilla lounaalla ja hämäläisen pitopöydän kera hinta on 31€/hl. Paketin kesto on seitsemästä tunnista kahdeksaan tuntiin. Hintoihin sisältyy ensimmäisen paketin tapaan sisäänpääsymaksut, lounas, pullakahvit sekä oppaiden palvelut. Opaspalveluiden hinta riippuu siitä kuinka kauan opas on asiakkaiden mukana kierroksella. Keskimääräiseksi mukanaoloajaksi laskettiin noin 3,5-4 tuntia.

Hartolan kunnalle jäämäksi ”voitoksi” tuotteesta on laskettu pyöristys tasaisempaan summaan. Tästä johtuen kunnan saama rahamäärä vaihtelee ryhmäkoon mukaan. Kaavio tuotteen hinnoittelusta on liitteessä 3.

5.5 Minimi- ja maksimihenkilömäärät

Asiakkaiden minimimääräksi kohdeyrityksiltä kysyttäessä muodostui 10 henkilöä. Vastaus saatiin Linna-Hotellilta, Itä-Hämeen museolta sekä Peltosen Torpalta. Mikäli minimimäärä olisi vain 10 henkilöä, tulisi paketista kuitenkin suhteellisen kallis sen tarjoamiin kohteisiin nähden. Hinnaksi muodostuisi 10 henkilöllä 24 € ja tähän tulisi vielä lisäksi Hartolan kunnan lisä.

Yrittäjien ilmoittama maksimimäärä oli Peltosen Torpalla 100 henkeä ja Linna-Hotellissa 120 henkeä. Omasta mielestämme maksimiasiakasmäärä olisi kuitenkin noin 60 henkeä. Mikäli ryhmän koko on edellä mainittua suurempi, tulee ryhmämatkapaketista kestoltaan pidempi, eivätkä asiakkaat pääse tutustumaan kohteisiin tarpeeksi perusteellisesti.

5.6 Ryhmämatkapaketin myynti

Hartolan kunnalle suunnitellun ryhmämatkapaketin myyjänä toimii Hartolan kunta. Kunta on yhteydessä pakettiin liittyvien yritysten kanssa ja sopii heidän ja asiakkaan välillä aikatauluista ja muista tarpeellisista seikoista. Myyntiä ajateltaessa vaikein osatekijä tulee varmasti olemaan usean eri yrityksen sekä asiakkaan aikataulujen yhteensovittaminen. Osa ryhmämatkapakettiin liitettävistä yrityksistä omaa vilkkaan liiketoiminnan, kun taas toisilla toiminta on huomattavasti vähäisempää.

Hartolan kunnan toimeksiannon tavoitteena oli myös saada paketille myyjä jostain pakettiin liitettävän yrityksen toimihenkilöstä. Tähän ei kuitenkaan löytynyt mielenkiintoa yrittäjien puolelta. Hartolan kunnan matkailuasioita hoitavat tällä hetkellä Jaana Jokinen sekä Heli Saarto. Matkailuasioden hoitaminen ei kuitenkaan ole heidän pääasiallinen tehtävänsä vaan he hoitavat matkailuasioita muiden töiden ohessa. Matkailu kuitenkin vaatisi pitkäjänteistä, suunnitelmallista ja johdonmukaista työskentelyä, jotta Hartolan kunnan asema saataisiin vakiinnutettua matkailukuntana ja kohteena Suomessa.

5.7 Ryhmämatkapaketin markkinointi

Ryhmämatkapaketin markkinointi tapahtuu erilaisissa tapahtumissa sekä Hartolan kunnan Internet-sivujen kautta. Tapahtumat, joissa kunta markkinoi pakettia, ovat Suomen Tuotetori-tapahtuma sekä Matka messut.

Nykypäivänä Internetissä tehtävät matkavaihtokartoitukset sekä varsinaiset ostopäätökset ovat viime vuosina lisääntyneet. Internet onkin nykypäivänä yksi tärkeimmistä markkinointi- ja jakelukanavista. Hartolan kunnalle suunniteltu ryhmämatkapaketti on esillä ainoastaan neljässä tapahtumassa, ja sen lisäksi markkinointi tapahtuu ainoastaan kunnan Internet-sivuilla.

6. OPINNÄYTETYÖPROSESSI

Työn arviointi

Ryhmämatkapaketin suunnittelun lähtökohdat olivat erittäin haasteelliset. Aiempaa tietoutta alueesta ja sen yrittäjistä ei juuri ollut. Hartolan kunnasta löytyy kuitenkin aktiivisia ja valveutuneita ihmisiä, joilla on aikaa ja mielenkiintoa auttaa ryhmämatkapaketin suunnittelussa.

Pakettien kohteiden valinta oli helppoa. Tarjonta kunnan alueella on pientä ja teemaan sopivia kohdevaihtoehtoja suhteellisen vähän. Ruokailu- ja ostospaikka mahdollisuuksissa oli valinnan varaa, ja nämä kohdat jätettiin asiakkaan itse päätettäväksi.

Paketin käytännön toteutus ja palautteen keruu jäivät täysin kunnan tehtäviksi. Tuotetta olisi ehdottomasti pitänyt päästä testaamaan, jotta paketin kulutuksen todellinen kesto ja näin ollen myös sen hintaan vaikuttavat tekijät olisivat selvinneet.

Kunnan tilanne ryhmämatkapaketin osalta on hankala. Kunnalla ei ole ainoastaan matkailuasioista vastaavaa henkilöä, vaan matkailuasioita hoidetaan omien ”tärkeämpien” töiden ohella. Kunnalla ei myöskään ollut minkäänlaista tausta tietoa ryhmämatkapaketin suunnittelua varten. Mikäli tiedossa olisi ollut potentiaalinen kohderyhmä ja heidän toiveitaan, olisi pakettia ollut mielekkäämpi toteuttaa.

Mikäli kunta haluaa saada matkailusta tulevaisuudessa rahaa, kannattaisi kunnan panostaa matkailuun pidemmällä tähtäyksellä. Sen kannattaa harkita yhteistyötä lähialueen kuntien, kuten esimerkiksi Sysmän kanssa. Sen kannattaisi harkita yhteistyötä Lahden Matkailun kanssa.

Itse paketeista tuli varmasti myös toimivia, vaikka sitä ei päästykään testaamaan käytännössä. Paketteihin valitut kohteet ovat mielenkiintoisia ja pakettien kohteissa työskentelevät henkilöt sekä oppaat ovat työstään innostuneita ihmisiä ja heillä on valtava tietomäärä alueen asioista.

Hartolan alueelta löytyi paljon matkailualan yrittäjiä, mutta suurin osan työskentely oli varsinaisen palkkatyön ohella tapahtuvaa toimintaa. ...

LÄHTEET

Boxberg, M., Komppula, R., Korhonen, S. 2001. Matkailutuotteen markkinointi- ja jakelukanavat. Edita Helsinki.

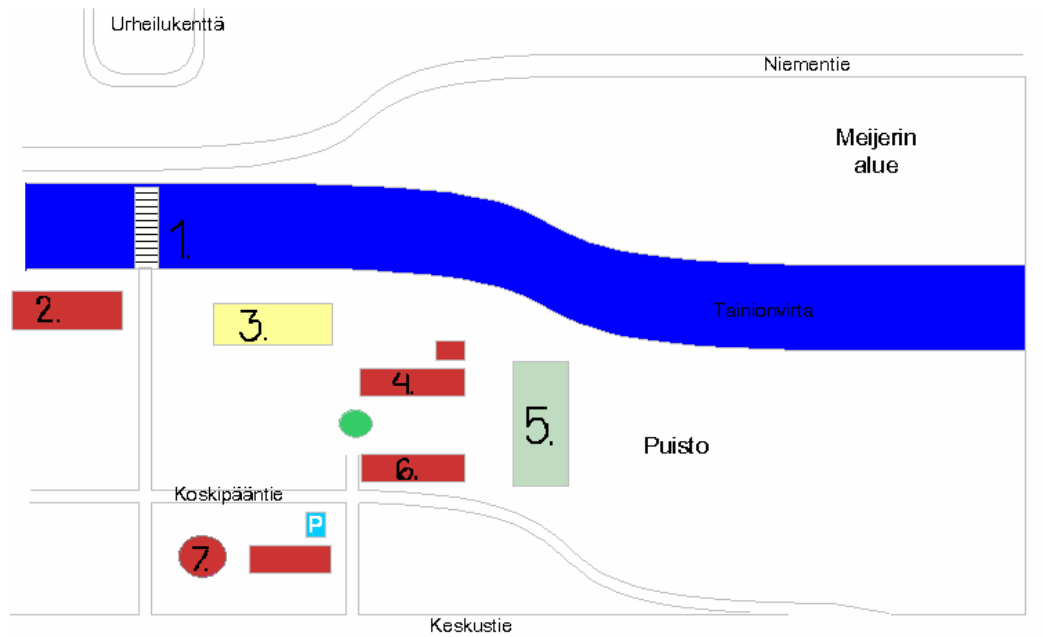
Verhelä, P., Lackman, P., 2003. Matkailun ohjelmapalvelut: WSOY

Bergström, S., Leppänen, A. 2001. Yrityksen asiakasmarkkinointi. Edita Helsinki.

LIITTEET

LIITE 1

Itä-Hämeen museoalueen kartta

1. Riippusilta
2. Jokiranta
3. Vanha Koskipää
4. Aitta ja kellari
5. Päärakennus
6. Tuparakennus
7. Tuulimyly

LIITE 2

RYHMÄMATKAPAKETIN HINNOITTELU

PAKEETTI 1

Hinta/ hlö

paikka	perushinta	alv:nen hinta
Itä- Hämeen museo	2,075	2,5
Lounas Linna-Hotellissa	8,3	10
Myllyllä kahvit ja kierros?	1,66	2
Yhteensä	12,035	14,5

PAKETTI 2

Hinta/hlö

paikka	perushinta	alv:nen hinta
Itä- Hämeen museo	2,075	2,5
Kierros Ekon kartanon pihamaalla ?	0	
Ruokailu Peltosen Torpalla	8,3	10
Myllyllä kahvit ja kierros?	1,66	2
	12,035	14,5

LIITE 3

TERVETULO A HARTOLAAN!!!

1. Hartolan historiaa	2
2. Kunta infoa	5
3. Hartolan nähtävyydet	6
3.1 Museot	6
3.2 Ravintola	6
3.3 Majoitus	7
3.4 Kahvilat	7
3.5 Matkamuuistoja ja tehtaanmyymälöitä	8
3.6 Kartanot	8
3.7 Muita näkemisen arvoisia paikkoja	9
3.8 Ohjelmapalveluita ja opaspalveluita	10
4. Hartolan tapahtumat ja näyttelyt	11
5. Ajo-ohjeet	11
6. Kartta 1	12
7. Kartta 2	13

1. HARTOLAN KUNNAN HISTORIAA

Hartola kivikaudella

Ensimmäiset viitteet asutuksesta Hartolassa löytyvät jo kivikaudelta. Hartolasta tehtyjen esine löydösten perusteella elämää on alueella ollut jo 3000–1600 eKr. eli kampakeraamisen kulttuurin ajalta. Alueelta on löytynyt mm. kirveitä, talttoja, reikäkiviä. Löydösten hajanaisuuden perusteella voidaan kuitenkin todeta että Hartola on kivikaudella ollut varsin syrjäisessä asemassa. Hartola on ollut sijainniltaan suurimpien vesireittien ulkopuolella...

Rautakaudella

Hartolan kunnan Rautakautinen asuttaminen liittyy laajalti Sysmän alueen asutuksen voimistumiseen. Tuolloin Sysmän suunnalta onkin mitä todennäköisimmin harjoitettu eränkäyntiä ja tehty pyyntimatkoja Tainion virtaa pitkin Hartolaan päin. Hartolasta tehdyt löydöt eivät kuitenkaan ole olleet pelkästään satunnaisia, tästä todistuksena Kotilan suuri kalmisto.

Keskiajalla

Hartolan asutuksen ensivaiheet ovat siis pitkällä historiallisen ajan takana. Keskiajan kuluessa Sysmän-Hartolan seutu vallattiin ydinalueitten erämaiksi ja tähän aikaan voidaankin sijoittaa Hartolan pysyvän asutuksen syntyminen. Hartolan tienoille kasvoikin keksiajalla varsin vahva asutuskeskus, ydinkylinä toimivat tuolloin Hartola, Kirkkola ja Ruskeala.

Hartola mainitaan ensimmäisen kerran historiallisissa lähteissä vuonna 1398, jolloin paavi kirjeessään lupaa synninpäästön Hartolan kirkossakävijöille. Hartola mainitaan tällöin kirkkopitäjäksi ja paavi kehottaakin asukkaita käymään entistä enemmän tässä »uskottomien venäläisten alueittain rajalla olevassa kirkossa». Niille, jotka kymmenenä lähemmin mainittuna juhlapyhänä kirkossa kävivät, lupasi paavi kaikkiaan kahden vuoden ja kahdeksankymmenen päivän synninpäästön.

Nimi Hartola on asutusnimi, alun perin la-johtiminen talonniemi, joka on syntynyt perustajansa nimestä Harto(nen). Asiakirjoissa Hartola-nimi on jo v. 1398 tarkoittanut kirkkopitäjää: ut ecclesia parrochialis Hartola Aboensis diocesis. Keskiajalta periytynyt kylännimi Kirkkola on voinut saada nimensä alueen ensimmäisestä kirkosta, joka perimätiedon mukaan on sijainnut Kirkkolan mailla Jääsjärven ja Rautaveden välisellä harjulla. 1400-luvulle tultaessa oli silloisessa Suur-Sysmässä, johon Hartolakin kuului, jo voimakas pysyvä asutus kyläkeskittymissä.

Kustaa Adolfin pitäjä

Hartola kuului siis Sysmän emäseurakuntaan ja Hartolassa sijaitsi sen kappeli. 1460-luvulla alkoi kuitenkin elää ajatus kappelin erottamisesta emäkirkosta. Hartolalaisten eroanomusta ei kuitenkaan tuolloin hyväksytty. Seuraavaksi asiaa lähti ajamaan tuolloinen Maaherra Tandefelt, joka kääntyi suoraan kuninkaan puoleen. Kuninkaan päätöksellä Hartola määrättiin 31.8.1784 itsenäiseksi kirkkoherrankunnaksi. Pitäjä sai nimensä kruunuprinssin mukaan ja siitä tulikin Kustaa Adolfin pitäjä, joka sittemmin kansan suussa väänny Kustavuseksi. Perimätiedon mukaan kuningas Kustaa IV Adolf vieraili Hartolassa vuonna 1802 - muistona vierailusta Itä-Hämeen museossa on nähtävänä kuninkaan tuoli. Näillä historiallisilla perusteilla Hartola julistautui v. 1987 Kuningaskunnaksi - tasavaltaisen Suomen ainoaksi.

2. KUNTA INFOA

Yleistä

- Kuuluu Etelä-Suomen lääniin ja Päijät-Hämeeseen
- Kunnanjohtaja Raija Peltonen

Etäisyydet

- Helsinki 185 km
- Lahti 80 km
- Heinola 45 km
- Mikkeli 90 km
- Jyväskylä 90 km
- Tampere 193 km

Väestö

- Hartolan kunnan väkiluku oli 31.1.2004 3692 henkilöä
- Väestön ikärakenne

0-14 v.	15,1 %
15-64 v.	61 %
65-	23,9 %

Pinta-ala

- 675,53 km², josta vesistöjä 131,66 km² (19,5 %)
- Rantaviivaa yhteensä noin 865 km

Kunnan talous

- Veroprosentti vuonna 2006 19 %

3. Hartolan nähtävyydet

3.1 Museot

Itä-Hämeen museo/Koskipään kartano

- Museonjohtaja Vesa Järvinen
puh. (03) 7161 252, 044 0770 149
- <http://www.cc.jyu.fi/~ihmuseo/>
ihmuseo@cc.jyu.fi
- Museon tiloissa esillä samanaikaisesti useampia eri näyttelyitä (7 pitäjä, karjalaisten, vaihtuvanäyttely, Maila Talvio, Uuno Kailaan huone. Museorakennuksen lisäksi useita piharakennuksia sekä tuulimylly.
- Vieressä Vanha-Koskipään kartano toisin sanoen Maila Talvio-salonki
- Opastettu museokierros maksaa 2,5 €/hlö, kesto noin 1,5 h

3.2 Ravintolat

Gasthaus-Camping Koskenniemi

- Koskenniementie 66, 19600 Hartola
puh. (03) 7161 135, fax (03) 7161 068
email@koskenniemi.com
www.koskenniemi.com
- Sijaitsee lähellä keskustaa
- Hyvät tilat juhlille ja kokouksille(120 asiakaspaikkaa, A-oikeudet)
- Ryhmille tilauksesta noutopöydästä maukasta kotiruokaa.

Linna-Hotelli

- Kaikulantie 90, 19600 Hartola
puh. (03) 8747 417, fax (03) 8747 447
www.ihopisto.net/linna
linna@ihopisto.net
- Sijaitsee keskustassa
- 100 asiakaspaikkaa ja A-oikeudet, lounas seisovasta pöydästä joka päivä?

- Kaunis pihamaa, ainakin talvella
- veistola, liikuntasali, sauna ja uima-allas, golf ja kalastus, hiihto ja laskettelu
- lounas viikolla 10 € ja viikonloppuna 12 €.
- Ryhmälennus 12 %
- Kahvi + suolainen/makea kahvileipä 4€

Peltosen torppa

- Peltosentie 1, 19630 Kalhonkylä
puh. (03) 7168 068, 040-588 7285 , 044-516 8068
www.hartola.fi/ruokajajuoma/farmiravintola
- sijaitsee Hartolan etelä puolella noin 18km päässä keskustasta, Sysmän tien varrella
- useita erilaisia ruokailupaketteja ryhmille.
- myyvät myös puutöitä ja järjestävät aartenetsintäretkiä
- Minimi ryhmäkoko 10 hlöä ja maksimi 100 hlöä
Lounaspöytä 10 € (salaattipöytä, lämminruoka, täytekakku ja kahvi)
Sunnuntailounas 12 € (kalapöytä, salaattit, lämminruoka, täytekakku ja kahvi)
Hämäläinen pitopöytä 16 €
Riistapöytä 20 € (kaloja, riistaa[hirveä, poroa, villisikaa], marjajäädyeke ja kahvi)
Lumikenkäretket 15 € (kesto 2-3 h, hirvikeitto, lettuja ja kahvi)

Panimo-ravintola Sahtikrouvi ja Krouvin lava

- kalhontie 459, 19630 Kalhonkylä
puh. ja fax 03 7168 067
e-mail info@krouvin.com
www.krouvin.com
- Sijaitsee Hartolan etelä puolella, Kalhon kylässä 18 km ennen Hartolan keskustaa.
- sahdin valmistusta ja sahtimaltaan myyntiä.
Hartolan oma ooppera ja lavatansseja
- Ravintolassa A-oikeudet, "salissa" 1700 paikkaa eli hyvät tilat

3.3 Majoitus

Gasthaus-Camping Koskenniemi

- Koskenniementie 66, 19600 Hartola
puh. (03) 7161 135, fax (03) 7161 068
email@koskenniemi.com
www.koskenniemi.com
- Sijaitsee lähellä keskustaa

Linna-Hotelli

- Kaikulantie 90, 19600 Hartola
puh. (03) 8747 417, fax (03) 8747 447
www.ihopisto.net/linna
linna@ihopisto@net
- Sijaitsee keskustassa
- 25 savutonta huonetta

3.4 Kahvilat

Hartolan Pullapaja Ky

- Keskustie 59, 19600 Hartola
puh. (03) 7167 960
Jarkko 040-5544 390, Reijo 040-5544 389
- sijaitsee aivan Hartolan keskustassa.
- esillä paikallisten taiteilijoiden tauluja ja näyttelyitä.

3.5 Matkamuistoja ja tehtaanmyymälöitä

Armadillo

- kuninkaantie 35, 19600 Hartola
puh ja fax (03) 7161 716
- www.armadillo.fi
- Tehtaanmyymälä, jossa myytävänä neuleita, farkkuja ja liinoja. Kaikki tuotteet ovat kotimaisia.

Hartolan käsityökeskus Helinä

- keskustie 46. 19600, Hartola

puh. (03) 7162 120

- Kangaspuita, kudontatarvikkeita myytävänä, runsas valikoima laadukkaita lahjatavaroita. KAIKKI KOTIMAISTA!!!
- Hartolan kunnan matkailuinfopiste samassa. Samassa tilassa käsityöpaja, jossa useita kangaspuita!

3.6 Kartanot

Itä-Hämeen museo/Koskipään kartano

- Museonjohtaja Vesa Järvinen
puh. (03) 7161 252, 044 0770 149
- <http://www.cc.jyu.fi/~ihmuseum/>
- Museon tiloissa esillä samanaikaisesti useampia eri näyttelyitä (7 pitäjä, karjalaisten, vaihtuvanäyttely, Maila Talvio, Uno Kailaan huone. Museorakennuksen lisäksi useita piharakennuksia sekä tuulimylly.
- Vieressä Vanha-Koskipään kartano toisin sanoen Maila Talvio-salonki
- Opastettu museokierros maksaa 2,5 €/hlö, kesto noin 1,5 h

Vanha-Koskipään kartano/ Maila Talvio

- puh. (03) 8432 257, 044-7432 257
- Kesäisin esillä useiden taiteilijoiden näyttelyitä.
- Avoinna 29.5-14.8, hinta 5 €/hlö, opiskelijat ja eläkeläiset 3 €

Harjun perinnemaisematila

- Marja ja Tapio Matlari
www.vuorenk.pp.fi/harju
puh. (03) 7160 808, 040- 7352 217
harju@vuorenk.pp.fi
- kesällä 2005 opastettuja kasviretkiä

Tollinmäen kartano

- www.tollinmaki.com
tolinmäentie 54, 19600 Hartola
Juhani Laurila puh. puh. (03) 716 1925
014-615 107, 040-5469 014
juhani.laurila@tollinmaki.com
- Loistavat mahdollisuudet erilaisten juhlatilaisuuksien järjestämiseen.

3.7 Muita näkemisen arvoisia kohteita

Pulkkilanharju

- Yksi Etelä-Suomen kauneimmista harjumaisemista
- Sijaitsee Asikkalan kunnan alueella..

Kirkko

- Kirkkoherranvirasto Kirkkotie 2,19600 Hartola
puh. (03) 8730 300
avoinna: ma-pe 9.00-14.00

Mylly

- Hotilan mylly Matti Stylman 03- 7168 619
- Päreet, myllymuseo,

Sillat

- Museosilta, Kaarisilta ja riippusilta

3.8 Ohjelmapalveluita ja opaspalveluita

Jack Backwoodsman Fishing Guide Services

- Jukka Vilander
- Koulutie 5, 19600 Hartola
puh. 040 7601 348
- Kalastus, metsästys ym.

Tainionvirran Oppaat Ry

- puh. (03) 84320 tai (03) 716 2110, GSM 050 3305 678
- Opastuskielet: suomi, ruotsi, englanti ja saksa
- Veloitus 40 € /1.tunti, 25 €

5. Hartolan tapahtumat ja näyttelyt

5.1 Hartolan markkinat

Hartolan markkinat ovat Suomen suurimmat yksipäiväiset maalaismarkkinat. Hartolan markkinat sai alkunsa vuoden 1937 pestuumarkkinoista ja nykyään markkinoille saapuu kauppiaita ympäri Suomea. Markkinat järjestetään syyskuun ensimmäisenä lauantaina

6. Ajo-ohjeet

Hartolaan on helppo tulla. Kunta sijaitsee aivan 4-tien varressa melkein pä Lahden ja Jyväskylä puolella välissä.

Lahden suunnasta tulevat (Lahti-Heinola-Hartola) n. 82 km, 1h 10min

Aja 4-tietä/E75 Heinolan suuntaan n 40 km.

Käänny vasemmalle Jyväskylä / Hartola liittymästä ja aja 35 km (4-tietä/E75) Hartolan suuntaan.

Käänny Kuninkaanportti huoltamon kohdalta oikealle Keskustielle ja aja n. 1 km ja käänny oikealle Itä-Hämeen museolle.

Jyväskylän suunnasta tulevat (Jyväskylä-Hartola) n. 90 km 1h 15min

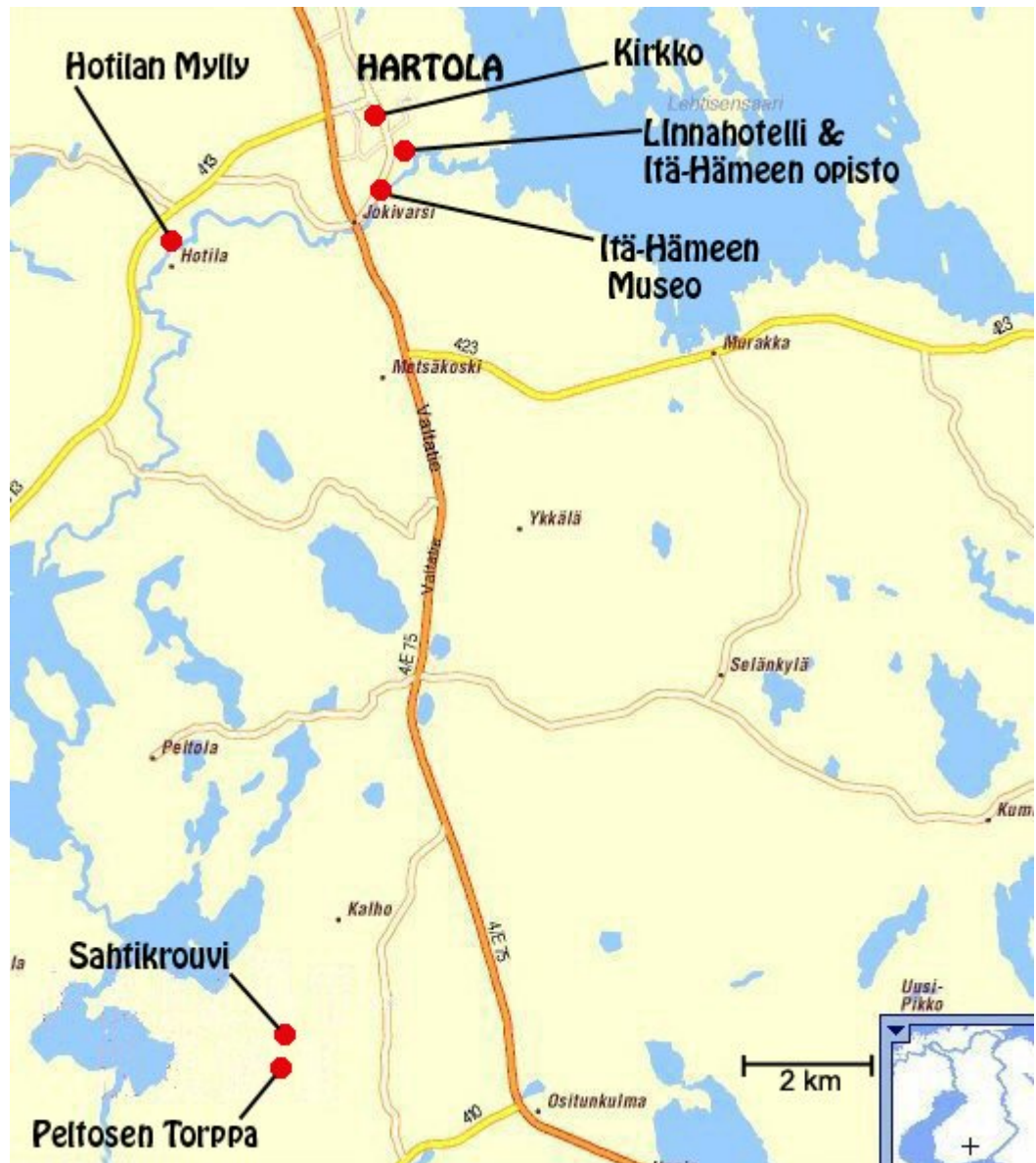
Aja Jyväskylästä Vaajakosken suuntaan kohti Hartolaan n. 88 km.

Käänny Kuninkaanportti huoltamon kohdalta vasemmalle Keskustielle ja aja n. 1 km ja käänny oikealle Itä-Hämeen museolle.

Kartta 1.

Kartta 2.

Esite päivitetty 26.11.2006